

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Rebus Iaponicis, Indicis, Et Pervanis Epistolæ
Recentiores**

Hay, John

Antverpiae, 1605

De Residentia Ozacensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61204)

DE RESIDENTIA OZACENSI.

Hoc anno noua constituta est Residentia Ozaca: & licet domus nondum sit absoluta, tamen durante persecutione, ob cōcursum multorum nobilium ad audiendum nostros sermones, secus facere nō potuimus. Aula siquidem Taici nūc tota pēdet à Fuscimo & Ozaca. Cōtinēter ibi degit vnus Pater, cum fratre, & vno clerico cōcionatore; qui nō solum Ozacesium curā habent, sed inuisunt etiā Osacai, aliāque loca in regno Tucno-ehuni & Cauacci.

Nobilis Christianus retulit Patri Ozacensi, cūm Bungi esset, quando Ioscimane Regis Francisci filius mandauit cum conjugē & liberis trucidari Ioran, eo quōd columna esset omnium Christianorum in ditione Facatana, ipsum Ioscimanem culpam huius cædis coniecisse in cognatum suum matrimonio suæ sorori junctū, dicens, quōd propria manu vnū è filiis Ioran & famulos interemisset. Eodem anno huius hominis conjugem partui proximam obsedit dæmon dicens, se non permissurum vt pariat, sed matrem cum filio abducturum ad tartara. Hoc tristi casu perterriti ambo, & vir & mulier incipiunt vota facere suis idolis. Vir promisit se omnia arma sua & optima quæque suæ mulieris ornamenta oblaturum Tesciondaigin, qui est vnus ex præcipuis Chami vel Diis Iaponiæ. sed quo plus illi faciebant, hoc deterius habebat vxor. Consuluit tunc gentilis quidam, qui præsto erat, vt vocarent Vngasauaram fratrem infirmæ, Christianū, illum, quoniam alias tres dæmones expulisset, posse expellere & præsentem. Venit frater, & primū iussit omnia vota & promissa superstitiosa rescindi, deinde suavit, vt promitterent se fore Christianos. Quod cū fecissent, ostēdit energumena sacrarum reliquiarum thecam, dicens: Qua fronte ausus es tu ingredi in hanc feminam, cūm scias me esse Christianum, & hanc sororem meam? Conspecto reliquiario dæmon magnum cæpit strepitum excitare, & horribiles motus, dicens: Dimitte me: non enim me later te esse Christianū. Frater misertus puellæ, promisit Deo, si sanitati restitueretur, disciplinas, ieiunia, preces, & injecta in collum theca reliquiarum, Symbolum Apostolicum, quod sciebat Dæmoni esse formidabile, recitauit. Subiecit Dæmon: Prohè noui, te molestè ferre sororem tuam, quōd gentilis sit, & non velit fieri Christiana: sed ego dico tibi, me non tua voluntate, sed rogatu primæ conjugis gentilis, quam tuus

cognatus repudiavit, in eam ingressum: quæ promisit mihi semper adoraturam, si in hanc feminam ingrederet. Denique subito demon abscessit, & partu edito femina quasi mortua concipit. Vixit autem respiravit, mater cum filio sacro baptismo expiata est. Damon verò è secunda coniuge egressus ingressus est ilico primam, quæ cernens se vehementer ab eo diuexari, etiam atque eum petiit à quodam Christiano baptizari. Post baptismum autem receptum demon mox ab ea recessit.

Hoc anno in Tacatacqui vnus ex optimis religiosissimisque Christianis, quales in Iusti Vcondoni statu reperiri possent, vita hanc cum æterna commutavit: qui apoplexia tactus, etsi loqui non poterat, confectas tamen orationes nunquam prætermisit. Pater Ozacanus eius confessionem audiuit, & intellexit, vnde citius aut duodecim annos inter ipsum & uxorem, feminam piam, castitatem esse conseruatam.

Adolescens pauper è regno Fiunga, nobilis cuiusdam familie Ozacam abiit, vt operam suam ibi præberet erigendis ædificiis Taici, post incidit in morbum grauem. Dominus eius gentilibus remedium nullum suppeteret ad sanandum, curauit eum effertum foras, & abjici in domum vndique petuiam, speciem porcum præ se ferentem, in qua gentiles consueuerant suo ritu exurete demortuorum corpora, non longè à domo nostra remota. Forte diebus clericis illac transeunt sub noctem, vident duos ingentes canes vel potius lupos proximè domum astare: vix dubium, quin ad hominem deuorandum. Domum ingressi hominem morti vicinè offendunt, mox certiores reddunt Patrem, is iubet eum deponari in cedes nostras: pro temporis angustia in fide instituitur, & baptizatur, ac post horam vnã, mirabili prouisione Dei interlectos, vt apparet, adscriptus, moritur.

Hoc anno Ozaca salutari baptismi aqua tinctus est vir admodum illustris vnus regni Dominus. Morit autem Deus eum hoc quo subiectam modo. Postquam Dominus Paulus Sengones cum aliis Dominis Bupgenibus in exilium missus est, & Taico Iatamoni (vix superiore anno scriptum est) regnum ademit, Dominus Paulus se huic Domino comitem adiunxit, vt illi sua officia deferret in bello. Cumque in eius præsentia de rebus Christianorum tractaretur, conuersus ad Paulum dixit, quandoquidem Taicofama legem Christianam in suis regnis promulgari vetisset, consultum videri, vt vel ipse à cæpto absteret, vel sua fidem dilimularer, vt notari non posset ipsum esse Christianum. Ad quod Paulus confidenter respondit: Inter multas causas duæ potissimum

mihi seme
subito ca
ncidit. vi
ata est Da
o priman
ue ena pe
tem rece
nisiq; Chri
vita hanc
qui us poi
Pater Oz
ni aut duo
castrorum
m famulus
is ad huc
gentibus
eum effem
orticus pra
tere detra
Fortē dicit
entes caues
quam ad ho
eri vicinā
eum depot
ientur, &
Dei in re
st vir admo
us cum his
gones cum
aico lae
mit, Domi
sua officu
Christiani
em Taici
vifiet, con
em distim
Ad quod
uz potest
mum

mum occurrunt, cur id facere nequeam; Prior est, beneficium, quo tanquam Christianus Domino Deo in omnem vitam sum obstrictus, Posterior, quod initio conversionis meae in causa Iacemonis tantum ratione fidei Christiana exilio sum multatus, ac postea propter meam in fide constantiam à Rege Francisco, qui me imprimis diligebat, restitutus. Hac responsione effectum est, ut deinceps libere omnes de rebus Christianis locuti sint: sic proximus, ut coram dicto Domino semper aliquae disceptationes de fide haberentur, cui etiam rationes, ut erat homo eximii ingenii & iudicii, mirifice arridebant. Tantopere autem placuit illi Domini Pauli constantia, ut Ozacae studio domum nostram adierit, quo sermonibus catechisticis interesset: cumque multis quaestio nibus curiosis propositis tandem omnia accuratè percepisset, baptizatus est: quamvis nunc metu Taici, eo quod sit ex maxi mis aule Dominis vnus, non potest pro arbitratu suo omnia face re. Verum sic in fide animum confirmavit, ut cum aliquando no bilis quidam coram ipso malè de Christianis loqueretur, per lu dibrium in hæc verba ei responderit: Videris mihi, bona venia tua dixerō, bone vir parum in hoc argumento sapere. qua ratione e nim de lege tam excellenti, tam rationi consentanea, & à tot il lustribus Dominis, tot doctissimis hominibus probata, tu potes perperam loqui? Subiecit & alia cum tanta prudentia & iudicio con iuncta, ut nullus circumstantium amplius ausus fuerit quic quam effuere in Christianos.

Baptizatus quoque est Ozacæ cognatus Bigenno Saiscio trium Regnorum Domini, nomine Camidonus; cuius conversione con siliunt nostri in Regno Bigen magnam portam patefaciendam ad salutem multorum.

Ad hæc baptizatus est Ozacæ filius nobilis Domini, dicti Iep nai, qui omnibus Taici fabricis Ozacæ præst: Atque hic est, qui in Sciehi & Amacusa, cum ob negotia Taici in regnum Fingauū iter haberet, nostris satis molestus fuit.

Sed & alii multi nobiles milites ex aula regni Bige, & ex regnis dictis Chungochi regi Amagucciano subiectis, caperunt aures accommodare nostris sermonibus cum spe recipiendi sancti la uacii, maxime cum iam liberati sint metu discessus, & sum pium intolerabilem, quos facere debebant in operibus Taici ad recteandos Cinen sium Legatos. Multus enim vestium in eam tem aliorumque ornamentorum apparatus ruina adiuu in ter ramotu obrutus est.

Ozaca Pater nonnuquam se confert ad visitandos Christia nos

nos finitimos, qui olim, cum Iustus Vcōdonus teneret propugnaculum Tacatucqui, Ecclesie Christi sunt adscripti. deinde ad alia loca, quæ partim tota Christiana sunt, partim mixtos habent Ethnicos. Omnes autem tanta constantia in fide & pietatis operibus perseverant, ut admirationi sint iis qui cum illis conuersantur. Vnum tantum hic commemorabo: Omnibus diebus Venetis in Quadragesima ducenti vel trecenti vtriusque sexus & ætatis, à nullo vocati vel impulsus, sponte conueniunt in Ecclesia paulo ante Solis occasum, ut corpora sua vsque ad sanguinem ducerent, idque in præsentia mille aliquando Ethnicorum, qui ex remotis locis confluunt ad hoc spectaculum. Nonnunquam matrem contingit venire maritum cum vxore: quæ si Christiana sit, sub vestibus ordinariis induta est sacco vel veste propria flagellantium, & vicina Ecclesie, abiecto superiore vestitu, operioque vultu mox ingerit se flagellantium turba. Omnes autem tanto feruore & deuotione in supplicatione publica per vias in se desolant, ut multi hoc exemplo commoti idolis suis renuntiant, & baptismo suscepto Ecclesiam Christi ingrediantur.

Ozaca accidit quiddam rarum & notabile, quod inter omnia, hætenus relata, merito principem potest obtinere locum, cum in narratione has annuas litteras concludemus. Est autem huiusmodi: Gentilis quidam Ozacenus a re suo coemittit adolescentulam duas forma egregias & Christianas ex regno Bungeni oriundas, quæ in vastatione regni in seruitutem abductæ sunt à gentilibus. Scopus hominis erat quæstum meretricium ex his facere. ipse autem vehementer dolebant, se, cum essent liberae, tam iniquè venditas, & homini tam scelerato & infami. Auara earum, quæ decimum octauum circiter attigerat annum, crenerat potius mori, quam tanto crimine animam suam perdere, & Deum offendere. Et quanquam Dominus eam veste elegantia & venusta ornasset, ut vtraque specie naturali & externa lasciuorum in se oculos pelliceret, tamen toto pectore illi Deo commendabat, ut fortiter omnibus impendentibus tentationibus, diuina adiuuante gratia, reluctari posset. Itaque bona femina, ut primùm vidit gentilem quendam ad prostituendam proditionem suam aduolare, orationum armis fiduciaque diuina munita, non solum nõ vel minimi assensus impio homini indidit, sed etiam post lacrymas, multasque preces ut honori suo preceretur interpositas, vim inferentem pugnis, mortu denique, aliisque modis, quibus potuit, abegit. Strepitu audito mox accurrens Dominus, cumque rogaret, quid istuc rei esset, respondit fortissimè

Femina: Non ea sum cōditiōne, ut tibi in statu tam infami & ex-
 ercizio tam spurco seruire velim aut possim. Christiana siquidem
 sum, & genere nobilis: quare etiam si mihi necem certissimā mi-
 nere, nunquam in hoc scdissimum facinus cōlensero. Sic gentilis,
 qui eam prostituere voluit, cum ignominia abscessit. Dominus
 decreuit eam, si mentem tandem mutare nolit, asperimis fatiga-
 re verberibus: cæterum cum nec precibus nec verberibus eam in
 suam abducere sententiam posset, statuit extremum tentare re-
 medium, nempe comminari illi mortem, vnde & nocte quadam
 tam ad locum terrum & horribilem, in quo extremum suppliciū
 sumi solet de facinorosis, abduxit: ibique stricto ense ei minatus
 est, nisi sequenti diluculo voluntati suæ in prostituenda pudicitia
 obsequatur, se illi caput obruncaturum. Orta luce aduentante
 lenone, nihilo minus quàm antè constans & intrepida, priorem
 responsionem repetiuit, se, cum Christiana sit, potius appetitu-
 ram mortem, quàm in scelus consensuram. Ad quod respu-
 sum incredibili furore inflammatus peruersus leno, ac a dæ-
 moni ipso incensus, ut cæteris feminis atrocitate pœnæ terro-
 rem incuteret, constituit eam trucidare. Quo animaduerso mox
 generosa femina in genua collapsa, manibus in cælum sublaris,
 animam creatori commendans, collum carnifici Domino den-
 nudauit, qui & caput à ceruice resecurit, ac postea corpus eius in
 loco supplicii iam nominato sepeliuit. Hic fuit gloriosus huius
 femina exitus. Hæc omnia retulit eius socia Christiana nobili
 cuidam Christiano ex regno Cunqueocu, nomine Cumagaido-
 nor quem etiam rogauit, ut se ex statu tam miserabili & infami
 liberaret: adiungens se quidem eandem fidem & salutis deside-
 rium idē cum sua socia iam occisa retinere, sed tamen longè ab-
 esse ab illa animi fortitudine & constantia, quam in morte tam
 felici & gloriosa demonstrasset. Hic autem nobilis vir, quia ten-
 debar Meacum, sanctè recepit, se in reditu suo eā in libertatē vin-
 dicaturum, eandemque historiam in suo ex Ozaca discessu Patri
 narrauit. Expectamus tamen à Patre narrationem clariorem &
 vberiorem cum nomine gloriosæ femine, eiusq; parentum, aliis-
 que circumstantiis, ut Deo propitio anno sequenti plenius possimus
 rem totam ad V. P. perscribere.

Innumera alia pietatis exempla, quæ passim in aliis quoque par-
 tibus occurrunt, in has litteras referri potuissent: sed ne longius e-
 quo hæc annua occurrerent, præcipua tantum, & quæ maioris
 ponderis videbantur, ex variis litteris Patrum excerpta, annotan-
 da putauimus. Quod superest, etiam atque etiam V. Paternitatē,
 quoad

quoad valemus, obtestamur, vt, quod haecenus fecit, paternis
 caritatis oculis pergat respicere in has regiones tam longe ab
 be Europæo remotas, tum nos suos minimos filios suis in
 sanctis sacrificiis & orationibus iugiter commendando, tum et
 tot operarios in hanc prouinciam amandando, quod tam ingens
 & copiosa messis postulat. Omnium enim desideria hac vnica spe
 continuò sustentantur: quo enim operariorum numerus magis
 augetur, hoc labores latius distribuentur, & singulis euadent to-
 lerabiliiores suauioresque: ipsa autem gentium conuersio in de-
 vberius incrementum sumet. Dominus noster V. P. diu saluam &
 sospitem nobis conseruet. A M E N.

Ex portu Nangasachano, 13 Decemb. Anno M. D. XCVI.

V. Paternis.

Minimus filius in Christo,

LVDOVICVS FROIS.

FRAN.

